

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

UDKAST

September 2016

Forslag

til

Lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler

(Øvre grænse for kursusuger i årselevberegning m.v.)

§ 1

I lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1076 af 8. juli 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 14 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

”Stk. 2. En elev kan højst indgå i beregningen af en efterskoles årselevtal i 41 uger inden for samme skoleår.”

Stk. 2-3 bliver herefter stk. 3-4.

2. I § 30, stk. 1, 1. pkt., ændres ”2 ugers varighed på efterskoler” til: ”2 og højst 41 ugers varighed i et skoleår på efterskoler”.

3. I § 30, stk. 1, 3. pkt., indsættes efter ”5”: ”og højst 41”, og udgår ”og derover”.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 2017.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Lovforslagets hovedpunkter

Med lovforslaget foreslås det at begrænse antallet af kursusuger, hvormed en elev på en efterskole kan udløse statstilskud til skolen og modtage statslig elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen, til højst 41 uger inden for samme skoleår. Fastsættelsen af en øvre grænse for statstilskud og statslige elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen indgår i regeringens forslag til finanslov for 2017.

1.2. Forslagets baggrund

Lovforslaget er opfølgning på forslaget til finanslov for 2017, hvor der foreslås indført en øvre grænse på 41 uger for statstilskud for elever på efterskoler og for statslig elevstøtte til elever på efterskoler.

Varigheden af efterskoleophold er i de senere år blevet længere. I skoleåret 2011/12 gennemførte 67 pct. af eleverne på efterskolerne kurser, der varer 42 uger eller længere, mens den tilsvarende andel i skoleåret 2014/15 var 81 pct. Det har medført øgede udgifter til statstilskud til efterskolerne uden, at der har været tilsvarende flere elever på efterskolerne. De længere kurser på efterskolerne har samtidig betydet, at det er blevet dyrere for forældrene at sende deres børn på efterskole, idet forældrenes betaling opgøres pr. uge.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Øvre grænsen for antal uger, der kan indgå i årselevberegningen

2.1.1. Gældende ret

I lov om efterskoler og frie fagskoler er der ikke fastsat en øvre grænse for antallet af kursusuger i et efterskoleophold, hvorunder en elev kan indgå i beregningen af efterskolens antal årselever.

Efter lov om efterskoler og frie fagskoler yder statstilskud en række aktivitetsbestemte tilskud. Der er tale om tilskud til dækning af driftsudgifter (lovens § 23), bygningstilskud (lovens § 24), tilskud til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning (lovens § 24 a) og tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand (lovens § 25). Der ydes endvidere aktivitetsbestemte tilskud i form af tillægstakst for elever på meritgivende brobygning (lovens § 23 a, stk. 5), tillægstakst for indvandrere eller efterkommere heraf (lovens § 23 a, stk. 1) og tillægstakst for danskundervisning til tosprogede (lovens § 23 a, stk. 6). Der ydes desuden en række særlige tilskud til skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud (lovens § 26).

Fælles for de nævnte tilskud er, at de ydes til efterskolerne ud fra antallet af årselever og takster fastsat på de årlige finanslove. Endvidere yder staten tilskud til individuel elevstøtte ud fra skolens årselevtal (lovens § 37). Antallet af årselever opgøres efter lovens § 14 som summen af elever, i hvert kursus i et år divideret med 40.

Ved årselevberegningen kan efterskolerne efter lovens § 13, stk. 1, nr. 1, medregne elever, der har afsluttet 8 års skolegang, 7. klasse eller er fyldt 14 år. Efter regler fastsat af ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan elever, der er fyldt 18 år, i særlige tilfælde medregnes.

En elev, der deltager i et efterskolekursus i en uge, svarer således til 0,025 årselev ved beregningen af statstilskuddene. Hvis eleven gennemfører et efterskolekursus på fx 42 uger, udløser eleven statstilskud for 1,05 årselev.

Det følger af lovens § 12, stk. 1, 1. pkt., at skoleåret går fra den 1. august til den 31. juli.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der er blevet flere lange efterskoleophold de seneste år. I skoleåret 2011/12 gennemførte 67 pct. af eleverne på efterskolerne kurser, der varer 42 uger eller længere, mens den tilsvarende andel i skoleåret

2014/15 var 81 pct. Det har medførte øgede udgifter til statstilskud til efterskolerne uden, at der har været tilsvarende flere elever på efterskolerne.

Det foreslås derfor, at der indføres en øvre grænse på 41 uger for antallet af kursusuger i efterskoleophold, hvorunder en elev kan indgå i beregningen af efterskolens årselevantal i forbindelse med statstilskuddene, herunder til individuel elevstøtte. Der ændres med forslaget i øvrigt ikke ved de tilskud, der ydes til efterskolerne eller årselevberegningen i forbindelse med tilskuddene.

Den øvre grænse på 41 uger vurderes ikke at indebære en begrænsning i antallet af elever på efterskolerne, idet forslaget alene begrænser statstilskuddenes størrelse for den enkelte elev.

Med forslaget vil en elev, der deltager i et efterskolekursus i en uge, stadig svare til 0,025 årselev ved beregningen af statstilskuddene, men eleven kan højst udløse statstilskud for 1,025 årselev.

Forslaget er ikke til hinder for, at en efterskole tilrettelægger kurser med en længere varighed end 41 uger, men den del af kurset, der er udover de 41 uger vil ikke indgå i skolens tilskudsberegning.

De frie fagskoler er ikke omfattet af forslaget.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

2.2. Øvre grænsen for varigheden af antal uger med statslig elevstøtte under efterskoleophold

2.2.1. Gældende ret

I lov om efterskoler og frie fagskoler er der ikke fastsat en øvre grænse for antallet af kursusuger i et efterskoleophold, hvorunder en elev kan modtage statslig elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen.

Staten yder efter lovens § 30 dels en indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på kurser af mindst 2 ugers varighed, dels elevstøtte med et grundstøttebeløb uanset indkomstgrundlagets størrelse på kurser af mindst 5 ugers varighed og derover. Den indkomstbestemte elevstøtte ydes på grundlag af et indkomstgrundlag, der er fastsat på de årlige finanslove. Det følger af lovens § 11, at elevbetalingen fastsættes af skolen, men ikke må være væsentlig over gennemsnittet for skoleformen. Der fastsættes endvidere en mindste elevbetaling på de årlige finanslove.

Efterskoleelever modtager statslig elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen med en ugesats, der fastsættes på de årlige finanslove, i det antal kursusuger, som eleven gennemfører.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I de senere år er der blevet flere lange efterskoleophold. I skoleåret 2011/12 gennemførte 67 pct. af eleverne på efterskolerne kurser, der varer 42 uger eller længere, mens den tilsvarende andel i skoleåret 2014/15 var 81 pct. Det har medførte øgede udgifter til statslig elevstøtte til efterskolerne uden, at der har været tilsvarende flere elever på efterskolerne.

Det foreslås derfor, at der indføres en øvre grænse på 41 uger for antallet af kursusuger i efterskoleophold, hvorunder en elev kan modtage statslig elevstøtte. Der ændres med forslaget i øvrigt ikke ved reglerne om elevstøtte, herunder mindstkrav til kursets vurdering og beregning af indkomstgrundlag mv.

Den øvre grænse på 41 uger vurderes ikke at indebære en begrænsning i antallet af elever på efterskolerne idet forslaget alene begrænser det antal uger en elev kan modtage statslig elevstøtte i.

Forslaget er ikke til hinder for, at en efterskole tilrettelægger kurser med en længere varighed end 41 uger, men for den del af kurset, der er udover de 41 uger vil eleven ikke modtage statslig elevstøtte.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget udgør 19 mio. kr. i 2017 og 60 mio. kr. årligt i 2018 og frem. De økonomiske konsekvenser er beregnet på baggrund af kursusugernes længde i skoleåret 2014/15. Oplysningerne om kursusugernes længde i skoleåret 2015/16 indberettes i efteråret 2016 og vil blive lagt til grund for vurderingen af de økonomiske konsekvenser i det lovforslag, der fremsættes for Folketinget.

Forslagets offentlige økonomiske konsekvenser

		Evt.	FFL			
		2016	2017	2018	2019	2020
Mer-/mindreudgifter i forhold til den hidtidige ordning (mio. kr.)	Stat		-19	-60	-60	-60
	Kommuner og regioner		0	0	0	0
Kompenserende besparelser/forbrug af reserver/merindtægter (mio. kr.)	Stat		0	0	0	0
	Kommuner og regioner		0	0	0	
Ændret statsligt personaleforbrug (netto årsværk)			0	0	0	0

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget har ingen EU-retlige konsekvenser.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden 23. september – 5. oktober 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer: Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Privatskoleforening, Dansk Friskoleforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Skoleelever, Det Centrale Handicapråd,

Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Efterskoleforeningen, Foreningen af Katolsk Skoler I Danmark, Foreningen for Kristne Friskoler, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Foreningen Frie Fagskoler, Frie Skolers Lærerforening - (FSL), Kommunernes Landsforening, Kostskoler.dk – netværk for 8 danske kostskoler, Lilleskolerne, Lærernes Centralorganisation, Private Gymnasier og Studenterkurser, Rigsrevisionen, Studievalg Danmark og UU Danmark.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Stat: -19 mio. kr. i 2017 og -60 mio. kr. i 2018 og frem. Kommuner: Regioner:	Stat: Kommuner: Regioner:
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget indeholder ingen administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget indeholder ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget indeholder ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet	
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget indeholder ingen miljømæssige konsekvenser	
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget indeholder ingen administrative konsekvenser for borgerne	
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (Ny § 14, stk. 2)

Bestemmelsen er ny.

Efter de gældende regler i lov om efterskoler og frie fagskoler er der ikke en øvre grænse for antallet af kursusuger, hvormed en elev på efterskole kan indgå i beregningen af skolens årselevtal. Det foreslås med en ny § 14, stk. 2, 3. pkt., at en elev på en efterskole højst kan indgå i skolens beregning af antallet af årselever i 41 kursusuger inden for samme skoleår. Et skoleår varer fra 1. august til og med 31. juli i det følgende år, jf. lovens § 12, stk. 1, 1. pkt.

Det følger af lovens § 14, stk. 1, 1. pkt., at skolens årselevtal er summen af elever i hver kursusuge i et år divideret med 40. Ved årselevberegningen kan efterskolerne efter lovens § 13, stk. 1, nr. 1, medregne elever, der har afsluttet 8 års skolegang, 7. klasse eller er fyldt 14 år. Efter regler fastsat af ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan elever, der er fyldt 18 år, i særlige tilfælde medregnes.

Forslaget til en ny § 14, stk. 2, ændrer ikke ved, at en elev, der deltager i et efterskolekursus i en uge svarer til 0,025 årselev ved beregningen af årselevantallet. Forslaget betyder, at en elev i et skoleår højst kan indgå i beregningen af årselevtallet svarende til 1,025 årselev i modsætning til i dag, hvor eleven kan indgå svarende til det faktiske antal uger i de pågældende kursus.

Forslaget ændrer ikke ved beregningen af de statslige tilskud mv. til efterskolerne bortset fra beregningen af årselevantallet, hvor der kommer et maksimum på antallet af kursusuger, der kan indgå i beregningen.

Hvis en efterskole tilrettelægger et kursus med en varighed udover 41 uger, indgår den del af kurset, der er udover 41 uger, ikke i årselevberegningen.

Der henvises til afsnit 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 30, stk. 1, 1. pkt.)

Efter de gældende regler i lov om efterskoler og frie fagskoler er der ikke en øvre grænse for perioden, hvori der kan ydes indkomstbestemt statslig elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen for elever på efterskolekursus af mindst 2 ugers varighed. En elev på en efterskole modtager statslig elevstøtte for de kursusuger, som eleven gennemfører.

Det foreslås, at det i § 30, stk. 1, 1. pkt., fastsættes en øvre grænse på 41 uger, hvori en elev kan modtage statslig elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen inden for samme skoleår. Et skoleår varer fra 1. august til og med 31. juli i det følgende år, jf. lovens § 12, stk. 1, 1. pkt.

Forslaget er ikke til hinder for, at en efterskole tilrettelægger kurser med en længere varighed end 41 uger, men for den del af kurset, der er udover de 41 uger vil eleven ikke modtage statslig elevstøtte.

Forslaget ændrer ikke i øvrigt ved reglerne om statslig elevstøtte.

Der henvises til afsnit 2.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 (§ 30, stk. 1, 3. pkt.)

Efter de gældende regler i lov om efterskoler og frie fagskoler er der ikke en øvre grænse for perioden, hvori der ydes statslig elevstøtte med grundstøttebeløbet til nedsættelse af elevbetalingen for elever på efterskoler kursen af mindst 5 ugers varighed. En elev på en efterskoles kurser over 5 uger modtager statslig elevstøtte for de kursusuger, som eleven gennemfører.

Det foreslås, at det i § 30, stk. 1, 3. pkt., fastsættes en øvre grænse på 41 uger, hvori en elev kan modtage statslig elevstøtte med grundstøttebeløbet til nedsættelse af elevbetalingen inden for samme skoleår. Et skoleår varer fra 1. august til og med 31. juli i det følgende år, jf. lovens § 12, stk. 1, 1. pkt.

Forslaget er ikke til hinder for, at en efterskole tilrettelægger kurser med en længere varighed end 41 uger, men for den del af kurset, der er udover de 41 uger vil eleven ikke modtage statslig elevstøtte.

Forslaget ændrer ikke i øvrigt ved reglerne om statslig elevstøtte.

Der henvises til afsnit 2.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås i § 2, at loven træder i kraft den 1. august 2017. Forslaget har dermed virkning fra skoleåret 2017/18, så efterskolerne ikke påvirkes af forslaget i det igangværende skoleår.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov	
Gældende formulering	Lovforslaget
	§ 1
	I lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1076 af 8. juli 2016, foretages følgende ændringer:
<p>§ 14. Skolens årselevtal er summen af elever, jf. § 13, i hver kursusuge i et år divideret med 40. En kursusuge er 7 kursusdøgn. <i>Stk. 2. ...</i></p>	<p>1. I § 14 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke: "Stk. 2. En elev kan højst indgå i beregningen af skolens årselevtal i 41 uger inden for samme skoleår." Stk. 2-3 bliver herefter stk. 3-4.</p>
<p>§ 30. Staten yder indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på kurser af mindst 2 ugers varighed på efterskoler. Støtten ydes ud fra et indkomstgrundlag, jf. stk. 3.</p>	<p>2. I § 30, stk. 1, 1. pkt., ændres "2 ugers varighed på efterskoler" til: "2 og højst 41 ugers varighed i et skoleår på efterskoler".</p>
<p>Støtten ydes med et grundstøttebeløb uanset indkomstgrundlagets størrelse på kurser af mindst 5 ugers varighed og derover. Elevstøtten ydes kun for hele kursusuger og afkortede kursusuger efter § 16, stk. 1. Ministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af elevstøtte, herunder om støtte til elever, som der ikke er indkomstgrundlag for. <i>Stk. 2. ...</i></p>	<p>3. I § 30, stk. 1, 3. pkt., indsættes efter "5": "og højst 41", og udgår "og derover".</p>
	§ 2
	Loven træder i kraft den 1. august 2017.